

Metodické usmernenie

**hlavného odborníka MZ SR pre FBLR pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti
základe súčasnej epidemiologickej situácie v dôsledku pandémie COVID-19
publikované v súlade s vyjadrením ministra zdravotníctva SR zo dňa 18. 5. 2020.**

Článok 1

Úvodné ustanovenia

Účelom predkladaného usmernenia je zabezpečenie ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbore FBLR pre pacientov s cieľom minimalizovať riziko šírenia infekcie tak u pacientov ako aj zdravotníckych pracovníkov. Je v súlade s aktuálnym Usmernením hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2. Lekár FBLR sleduje na dennej báze usmernenia, rozhodnutia a pokyny Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a hlavného hygienika Slovenskej republiky.

Článok 2

Poskytovanie ambulantnej zdravotnej starostlivosti

1. Ambulanciám FBLR a pracoviskám SVALZ v odbore FBLR sa odporúča poskytovať liečbu všetkých stavov a ochorení, u ktorých je indikovaná, aby sa predišlo rizikám z poškodenia zdravia alebo zhoršenia kvality života z oneskorenia a/alebo odkladu liečby.
2. Odporúčame telefonické objednávanie pacientov na vyšetrenie a ich manažment tak, aby bol zabezpečený primeraný počet pacientov na priestorové možnosti zdravotníckeho zariadenia.
3. Pri vstupe na pracovisko musia pracovníci zabezpečiť „triedenie“ pacientov so zaznamenaním telesnej teploty, odobratím cielenej epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy, anamnézy kontaktu s potencionálne rizikovou osobou. Ak je nevyhnutná prítomnosť sprevádzajúcej osoby, rodiča pri vyšetrení alebo ošetrení pacienta, rovnako aj táto musí prejsť „triedením“. Informovaný súhlas pacienta musí byť súčasťou zdravotnej dokumentácie.
4. V prípade poskytovania zdravotnej starostlivosti deťm a dospelým pacientom na jednom pracovisku je dôležité zabezpečiť priestorovú a časovú organizáciu práce tak, aby stretávanie týchto vekových skupín pacientov na ambulancii alebo pracovisku

SVALZ bolo za dodržania maximálne 15 min. expozície a minimálnej 2m vzdialenosti.

5. Prekrytie horných dýchacích ciest (nos, ústa), ako je napríklad rúško, šatka alebo iné prostriedky, ktoré bránia šíreniu kvapôčiek s výnimkou osôb uvedených v opatrení ÚVZ SR č.OLP/3355/202 z 20.4.2020 (deti do 2 rokov veku a osoby so závažným poruchami autistického spektra) sú u pacienta a sprievodcu nevyhnutné. Ak pacient alebo sprevádzajúca osoba nemá vhodné OOPP, poskytovateľ je povinný mu ich poskytnúť.
6. Hygiena rúk ostáva základom pri prevencii vzniku a šírenia sa ochorenia ich umytím alebo použitím dezinfekčného prípravku na ruky, ktoré musí byť zabezpečené v priestoroch pracoviska pri ich vstupe.
7. V prípade zistenia závažného stavu u pacientov s podozrením na COVID-19 je nutné postupovať podľa Usmernenia hlavného hygienika v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2
8. Personál poskytujúci liečbu musí byť vybavený prostriedkami OOPP podľa klinického protokolu ŠDTP Ministerstva zdravotníctva a musí byť vyškolený v ich používaní.
9. Personál musí zabezpečovať zvýšenú hygienu priestorov ambulancií, pracovísk SVALZ a čakárni, ich pravidelnú dezinfekciu vírucidnými prostriedkami. Je nutné pravidelné vetranie. Je potrebné zabezpečiť zber a likvidáciu odpadu v nádobách s odpovedajúcim značením.
10. Pri ordinovaní liečby je odporúčané využívať všetky prostriedky odboru FBLR podľa indikácií za dodržiavania prísnych hygienicko – epidemiologických opatrení:
 - a) individuálna liečebná telesná výchova – pri kontaktných metodikách, fyzioterapeutických postupoch je možné pracovať manuálne bez rukavíc pri zabezpečenej hygiene rúk s použitím dezinfekčného prípravku,
 - b) elektroliečebné, svetloliečebné, teploliečebné procedúry,
 - c) mechanoterapiu,
 - d) skupinové cvičenia sú možné aj v interiéri, pri zabezpečení požadovanej 2m vzdialenosti medzi pacientmi (neodporúča sa rozmiestnenie do kruhu),
 - e) vodoliečebné procedúry,
 - f) hydrokinezioterapia,
 - g) liečebné masáže.

Článok 3

Poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti

Organizácia práce na oddeleniach a pracoviskách SVALZ v odbore FBLR v ústavných zdravotníckych zariadeniach je v gescii poskytovateľa. Štatutárny zástupca je povinný oboznámiť všetkých zamestnancov s prijatými opatreniami a nariadeniami Vlády SR, MZ SR a hlavného hygienika SR. Cieľom tohto usmernenia je zabezpečenie poskytnutia liečby lege artis a tak zabráneniu možným následkom alebo trvalému poškodeniu zdravia.

1. Triedenie pacientov zabezpečuje zdravotnícke zariadenie podľa svojich organizačných možností v súlade s usmerneniami UVZ SR a ŠDTP. Informovaný súhlas pacienta musí byť súčasťou zdravotnej dokumentácie.
2. Personál poskytujúci liečbu musí byť vybavený prostriedkami OOPP podľa klinického protokolu ŠDTP Ministerstva zdravotníctva a musí byť vyškolený v ich používaní.

3. Prekrytie horných dýchacích ciest u pacientov je nevyhnutné, ak to ich zdravotný stav dovoľuje.
4. Personál musí dodržiavať hygienicko-epidemiologické opatrenia podľa Usmernenia Hlavného hygienika pri zabezpečovaní hygieny priestorov, pomôcok využívaných na liečbu pravidelnou dezinfekciou vírusidnými prostriedkami.
5. Pri ordinovaní a realizovaní rehabilitačnej liečby u pacientov hospitalizovaných na iných oddeleniach po operáciách, úrazoch a ochoreniach pohybového aparátu je žiaduce zahájiť ju čo najskôr s cieľom minimalizovať následky imobilizačného syndrómu a postupovať podľa aktuálnych vedomostí a poznatkov EBM (evidence base medicine) za účelom reedukácie stratených funkcií a maximálnej možnej úpravy funkčného deficitu. Pacienta je potrebné inštruovať o pokračovaní rehabilitácie v domácom režime. Ak pacient nie je schopný pokračovať v domácej liečbe, je možné pokračovanie liečby na oddelení FBLR.
6. Pri rehabilitačnej liečbe pacientov na oddeleniach JIS a ARO je odporúčané sa riadiť ŠDTP „Rehabilitácia v intenzívnej medicíne“.
<https://www.standardnepostupy.sk/standardy-fyziatria-balneologia-liecebna-rehabilitacia/>
7. Predpis zdravotníckych pomôcok na chôdzu, ošetrovanie v domácom prostredí je možný lekárom FBLR v deň prepustenia zo zdravotníckeho zariadenia so súčasným zápisom v zdravotnej dokumentácii.
8. Predpis individuálne vyrábaných zdravotníckych pomôcok pre pacienta je možný lekárom FBLR aj počas hospitalizácie s odôvodnením ich potreby počas liečby a so zápisom v zdravotnej dokumentácii.
9. Organizácia práce na oddeleniach FBLR sa riadi podľa prevádzkového poriadku, schváleného manažmentom zdravotníckeho zariadenia. Hospitalizácia plánovaných pacientov na OFBLR je možná bez povinnej domácej karantény a vyšetrenia testu na COVID- 19, ak pacient nemá prejavy akútneho infekčného ochorenia. Plánovaná hospitalizácia je možná po schválení zdravotnou poisťovňou pacienta.
10. Poskytovanie rehabilitačnej liečby podľa bodov 10. článku 2.

MUDr. Miriam Dziaková, PhD., v.r.

Hlavný odborník MZ SR pre FBLR